

MURASZOMBAT ÉS VIDEKE

társadalmi és közgazdasági hetilap,

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Előfizetési ár:

Évesre 6 kor. félre 3 kor. egy szárn 20 fillér.
Előzetes pénz és reklamációk Hírsehl N. könyv-
nyomdába küldendők.

Felelős szerkesztő:

SINKOVICH ELEK

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Keziratok, levelek s egyéb szerkesztésbe kerülő anyagok a
lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 4 hasábos petit sor egyszerű hirdetésnél 20 fill.
többeszi hirdetésnél soronként 12 fill. Bélyegdíj 60 fill.
Nyitóliter petit sorra 50 fill.

Periculum in mora . . .

Tetszeleg magának minden toll abban, hogy lángoló betűkkel váljék tolmácsolójává nemzeti iparunk fellendülésének, megerősödésének. Szép, nemes cselekedet, talán hasznos is egyben, mely kötelessége minden magyar embernek. Garadákban ontják a sok betűt — betű mellé ezernyi bombasztikus, nagyhangu frázis durrog el — de minden csak írott szó marad, jó ha egyáltalán olvassák.

Szegény magyar iparunk ezalatt csesenevész a hatalmas, évszázados, osztrák szomszéd erős ipara mellett. Azok még ankéteznek, gyüleseznek, feliratoznak, ha egy-egy magyar miniszter megengedi magának azt a halatlant merészséget, hogy magyar iparvállalatok létesítésénél ajánlja, hogy hazai forrásból szerezzék be a gyár szükségeltető anyagait.

De hiszen nem ez kell a magyaroknak. Kereskedelmi miniszterünk és az ipari ügyek legfőbb letéteményese Sztéryni József miniszteri tanácscs,

mindent elkövetnek hatáskörükben, hogy gyermekéveit élő magyar iparunk erősbödjék, nagyobbodjék, gyarapodjék.

Meg is látszik áldásos tevékenységüknek a nyoma, de nem abban a mértékben, a melyben joggal elvárhatnók, s ennek oka nem fentemlitettek tevékenységében keresendő, hanem sokkal mélyebben fekszik.

Lajtántuli szomszédaink, hogy látták meginduló üvegyáraink működését, azzal feleltek, hogy leszállították üvegyártmányaik árát olyan olcsóra, hogy egy fillérnyi hasznuk sem maradt mellette. Céljukat — a magyar üvegyárakat tönkretenni — el is érték, mert nem voltak képesek a kezdet nehézsége mellett, még az anyagiakkal is küzdeni, beadták a derekukat. Alig pusztult el a sok becsületes tőke, melyet vállalkozó iparosaink üvegyárakba fektettek, az osztrákok tetemes áremeléssel feleltek. Papirgyárunk nincsen. Az újságok, melyek fennnek hirdetik, „a magyar ipar, így meg amugy” osztrák

papiroson tálalják elénk iparpártoló cikkeiket. Volt órágyárunk is, ez is a mult historiájába tartozik. Így vagyunk sok egyébbel (sajna) és szőgyenemre mondva.

Hazánk iparának egyik legnagyobb gátja azonban, mely a fent felsoroltakon és a magyar ember vétkes indolenciáján, nemtörődömségén kívül, távolabb fekszik, a nagy tőke, az arisztokrácia, a nemesség, a vagyon visszavonulásában keresendő.

Nem mondom, hogy a katonáskodás, az ügyvédi, orvosi, mérnöki, papi, vagy hivatalnoki pálya nem szép, nem hasznos, nem szükséges, de utóvégre nem lehet mindenki katona, ügyvéd, orvos, mérnök, pap vagy hivatalnok.

Az arisztokrácia és a nemesség a miniszteriumokba tódul, ha minden protegének kellő állást, pozíciót akarnának teremteni, úgy nem elég az a néhány miniszterium, mely rogyásig van tele, de minden megyében elkelne egy-néhány belőle. Így van az a többi felsorolt pályákkal is.

TARGZA.

Huszonégy évvel.

Lám, mennyi kincset elvesztettem
De még mindig gazdag vagyok.
Huszonégy év szállt el felettem,
De még maradni akarok.

Maradni itt, a napsugárban,
Mely bomlaszt és világot ad,
Hogy benne én is megtaláljam
Elrejtett menyországomat.

Melyet nekem is megígérték
Sion hegyen s a Golgotán,
Melyért bölcsöm fölött te kérted
Forrón az istent, jó anyám

Erdőst Dező.

Felsenburgi Höller Jozefin.

(Vége.)

Felsenburgi Höller Jozefin asszony harmincz év előtt ragyogó leány volt. Ballet-csillag, akiért rajongtak a fiatal gavallérok és sok boldonságra adták rá a fejüket miatta. Ballet-hercegnőnek hívták és esdekelték a kegyeiert.

De felsenburgi Höller Jozefin büszke leány volt. Három lépésről beszélt az urakkal és megtette azt a boldonságot, hogy belebomlott egy rézecsé prim-hegedűbe, akinek a barna fejét mindennap és minden este ott látta a lábai alatt az orchesterben.

És feleségül ment hozzá. Ugyszólván maga kérte meg Kádár Jánost, aki egy kicsit ostoba ember volt és sokat ivott.

Felsenburgi Höller Jozefin aztán egyszer magasabbat talált ugrani a rendesnél és fent, a csipőjénél kifeszamodott a lába. Feküdt utána három hónapig, de aztán is megszínlette ezt a magas ugrást. A szép, liliomszál termete megtört és teje egészen előre esett. Mert a ballet-hercegnő bicegett.

Ezzel aztán a ballet-hercegnőnek lehullott a koronája. A kurta túlanglé szoknyákat félre kellett dobni, mert a bicegő lábért már többé nem rajongtak a gavallér urak.

A többi aztán magától ment. Kádár János még húzta egy-két évig a primet, de egyre hamisabban, mert sokat ivott az istenadta, végre aztán ő is beadta a kulcsot. Kidobták szegényt a zenekarból és hazament busulni.

Felsenburgi Höller Jozefin ekkor csapott fel táncztanárnőnek. — Bérbe vettek Jánoskával egy

őcska zongorát s a ferenczvárosi kisasszonykák és uriak e mellett tanulták meg a tánczolás művészetét.

És innen kezdve nagy szűrkeség következik. Évek, hosszu évek olvadnak egymásba és semmi esemény. Felsenburgi Höller Jozefin asszony tanít és az évek ahogy egymásra halmozódnak, egyre jobban töpörödik össze. De azért a régi.

Ha bekopogtat valahova, bájós bókot vág és libegve közeledik. Szinte tánczol. Otthon örökösén tánczol. Kádár János urat a halálig kínozza, hogy zongorázzék s amíg a sivitó hangok ritmusára veti a lábait, sok bájra törekszik.

Szerdán és szombaton sokat fáradoz. A kis ferenczvárosi csemetékben sok a merevség és az érzéketlenség. Holtra gyötri magát velük, de amikor már vége a tánczórának, egymaga tovább tánczol és gyönyörködik a mozdulataiban. — Szerdán és szombaton tudniillik házmeisteri beavatkozás nélkül szólhat a zongora.

Jozefin asszony a Ferenczköruon bicegett hazafelé. A kicsi, öreg teste könnyedén hajlott jobbra-balra és a ballet-hercegnő belemesolygott az áprilisi napsugárba. Pipiskedve lépkedett és alig várta, hogy hazaérve, tánczolja kissé. Ma újra gorombáskodni fog a házmeister, mert nincs is

Intelligenciánk, a vagyonosabb osztály volna hivatott, hogy vaskezzel hazánk zsenge iparának, kereskedelmének karjai alá nyulna, az anyagiak mellett, — kaszinó és lóversenyek helyett — minden tudásukat latba vetnék országos iparunk és kereskedelmünk erősödését előmozdítani.

Mindaddig míg országunk, hazánk létele az időtől, — mely az aratást befolyásolja, van függővé téve; egységes, öntudatos, hatalmas lépésekről még csak álmodozni is merészség, de a mely pillanatban, önállók leszünk, ipar és kereskedelem tekintetében, nemzeti erőnk egy csapással óriássá nő, hatalmasá, aktióképessé lesz, mert elmúlt ma már az az idő, a mikor az agrárius viszonyok voltak az ország lét-tényezője, ma az a nemzet, az az ország a hatalom birtányosa, mely önálló, életképes iparral, hatalmas nagykereskedéssel bír.

Nézzük a németeket, lépésről-lépésre szorítják ki az angolokat, a francziákat, a világereskedelem piaczaról, igen ám, csakhogy a feudális fundusok birtokosai ott nem a kardbojtnban, a hivatalnoki vagy kártyasztal mögött lesik üdvösségüket, de a praktikus brittek mintájára, iparvállalatok létesítésében fektetik minden anyagi, morális és személyes tehetségüket és abba fognak, a mi legalkalmasabbnak kínálkozik, tünik előtűnik.

Na de nem szavakat akartam papírra vetni, mely nekem egyedül ezélja hasábotok tölni. Vessen minden apa magára, nem-e jobban szeretné, ha elmondhatná: a fiam a belügy- vagy nem tudom milyen miniszteriumban ez vagy amaz, a helyett — sajna —

szégyenkedve vallja be: kereskedő, vagy iparos. Ez az, uraim, ebben vagyunk még: Ázsia. Ma egy ország kereskedelme, ipara fontosabb akármilyen másnál és éppen a tehetősebb, az intelligensebb elemeknek kellene belevegyniük, hogy az felviradjon, quazi megnemesedjék, mint ojtják a fába a nemesebb, virágzóbb ágakat.

Ma még jobban imponál, ha nevezgyére a legkisebb napidíjas odairhatja „városi hivatalnok”, mintha akármilyen nagykereskedőről van szó, de hiszem én remélem, nincs messze az az idő, amikor, miként az angol meg a német kereskedő: büszke kereskedői, iparos voltára, nem lesz szégyen szép magyar hazánkban kereskedőnek, iparosnak lenni, s a mikor szégyenkedve fogunk a multba visszatekinteni, milyen kicsinyes gondolkodásu volt ez intelligens, a civilizáció legmagasabb foka felé törő nemzet a multban . . .

Adja az ég mindentudó ura, no meg magyar honfitársaink és a szép hazánk társadalmi tényezői, hogy így legyen . . .

Hazánk, iparunk és kereskedelmünk erősödésére, gyarapodására, fellendülésére . . .

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— **Gróf Szapáry László** v. b. t. t. f. f. mei kormányzó vendégével, Gaál Tibor miniszteri tanácsossal együtt f. hó 7-én városunkból visszautazott Fiuméba.

— **Győry Teréz grófnő**, a látogatására Muraszombathá érkezett.

— **Dr. Laky Kristóf** kir. kuriai bíró, a szombathelyi kir. törvényszék nagydemű elnöke, a helybeli kir. járásbíróság ügymenetének megvizsgálása czéljából f. hó 5-én városunkba érkezett. Vele jött Agostich Pongrácz nyug. kir. járásbíró rokonaink és ismerőseinek látogatására.

— **Erdvi Illés Károly** a kiváló jogász, mint dr. Czippott Zoltán vendége, f. hó 7-án Muraszombathán időzött.

— **A körmenet-muraszombati vasutrajában** Márkuslázka község 4000 koronát jegyzett.

szerdá és a zongora mégis szólni fog Igen, Jánoskának muszáj ma zongorázni. Mert olyan szép a tavasz. A nap sugar tánczol, a virág illatos, tavasz szellő tánczol . . . minden, minden tánczol . . . Hát miért ne tánczolhatna ő is. Sőt . . .

Ejha, ha most neki kerekednék itt a köruton és táncolna egyet. Na hiszen. Pedig szinte kedve volna rá. Mert olyan szép ez a tavasz . . .

Felsenburgi Höller Jozefin asszonynak valaki mélyen belenézett az arcába. Jozefin asszony azt hitte, hogy valami ismerőse és szinte bököt! De ekkor látta, hogy bizonyos katona. Egy vén katona. A katonák pedig mind szemtelenek.

Jozefin asszony aietett És úgy rémlett, hogy a háta mögött sarkanyupengést hall Na, mindögy. És befordult a lakása felé. Alig várta, hogy tánczoljon. Jánoska ma sokat fog boszankodni. Mert ha a házmester neveletlenkedik és betiltja a zongorázást, Jánoskának fitymnie kell. Így.

— Jánoska! — nyitott be hangos szóval aztán a lakásba. — Jánoska, tánczolok A Semiramis-ballettet. Halljunk csak!

Valaki kopogott Jozefin asszony már tánczolt és semmit se hallott Az ajtón belépett egy katona. A vén katona, a ki a köruton pengette a sarkanyuját. Huszárezredes volt Megállt az ajtóban és a kezét a siphájához emelte.

Jozefin asszony bököt és szinte énekelve mondta:

— Parancsol, uram? —
A huszárezredes tétovázott. Aztán előrelépett és mosolygva mondta:

— Az utcán láttam meg önt, asszonyom. Követtem, mert, úgy hiszem, ismerem. Én Kisfiú Pál vagyok.

Jozefin asszony egyszerre a két lábujjhegyire állott és egy eszegett sem látott elragadtatva lenni. Szárazon mondta:

— Igen? A hadnagy? Nos?
A vén katona csokolázva nézett Jozefin asszonyra

— Hát tudja, látni akartam a kis ballet-hercegnőt! Hiszen emlékszik még . . .

— Hogy emlékszem? Hogyne! Oh, hogyne! És egyszerre haragosvörös lett a Jozefin asszony arca.

— Oh, nagyon jól emlékszem — mondta aztán felcsattanó hangon. Különb, hogy is mert most elkisérni? Maga szemtelen. Már a multkor kiadtam az utját, amikor kétszer megcsókolott.

— A multkor . . . harmincz év előtt? . . . mondta csudálkozva az ezredes. Rég volt . . .

— Hát hiába is veszekszik még utánam — Iolytatta pattogva Jozefin asszonyom — utálom magát.

— De mit gondol az Istenét? . . .
— Elég! Ajánlom magam. Többet ne metjen elkisérni!

És büszkén vetette fel fejét a csöpp, összeaszott Jozefin asszony és az ajtóra mutatott.

Kisfiú Pál huszárezredes kábult fejfel hátrált ki a szobából. Mikor kint volt az ajtón, Jozefin asszony az ura felé fordult és meggyőződéssel mondta:

— Látod, milyen szerelmes a szegény! Valóságos futóbolond . . .

PAKOTS JÓZSEF.

— **Szabadságon.** Sinkovich Elek járási szolgabíró f. hó 5-től 25-ig szabadságon van.

— **Gyászmise.** Bolóogult Erzsébet királyné halálának évfordulóján f. hó 10-án reggel 1/4 9 órakor a róm. kath templomban ünnepléses gyásztiszteltet lesz, a melyre Gáspár Ferenc plebános ur a Muraszombathán székelő hatóságokat is hivatásokat meghívta.

— **Gázrobbanás.** Dobrai János helybeli nagyvendéglős dícsőetes buzzagalommal és áldozatkészséggel azon fáradozik. Hogy vendéglőjét a for igényének megfelelően átalakítsa Csak néhány hét előtt nagy költséggel acetilén-világítást rendezett be, a mely szemvakító fényvel világítja be a nagyvendéglő helyiségeit és környékét. Ez a veszedelmes portéka azonban majdnem nagy szerencsétlenségnek okozója volt folyó hó 1-én este, midőn Dobrai János a rendeltetl működött gázfelvezetőt igazítani próbálván, égő gyertyával közeledett hozzá, mire a még bent levő kevés gáz felrobbant s meggyújtotta a kamarát. A tüzoltóság azonban csakhamar elnyomta a tüzet és így nagyobb baj nem történt, minthogy Dobrainak és pinczérének arca kis-megpörkölődött a robbanás alkalmával.

— **Jelentés a vármegyei övodákról.** A vármegyei kisdolgozó választmány f. évi július hóban tartott közgyűlésén megbizta Danka István övöt és Kreutz Ede igazgatót, hogy a törvényhatóság által fenntartott vagy segélyezett övodákat alaposan megvizsgálják és tapasztalataikról tegyenek a választmánynak jelentést. A kiküldött megbízásokban eljárván, a járási-unkban lévő vármegyei segélyezett két övodával tapasztaltakról a következő jelentésben számolnak be: Vas-Hidegkút. Övönő Spransky Anna, kisdolgozó száma 50. Az övoda zárva. — A bérházban elhelyezett övoda közegészségi szempontból még megfelelő, hanem a szalmával fődött ház a tűbiztonságot kizárja. Játzótere az épület háttérében árnyas. Az övoda különben tiszta s felszerelésre kellő. A felügyelő-bizottság nagyon érdeklődik az övoda iránt s az elmondottak után itélve az övönő kiváló gondot fordít a kisdolgozó foglalkoztatására és a magyar nyelv elajátítására ugyanígyra, hogy a közeli községekből is járnak át az övodába, mi az övoda iránti előszeretetre mutat. Sajnos, itt is azon panasz halottuk, hogy a népiskola majdnem teljesen mellőzi a magyar nyelv tovább tanítását. Battyán. Övönő Bonquet Vilma, kisdolgozó száma 80. — Az övoda zárva. A cseréppel fődött bérházban elhelyezett övoda minden kívánalommal teljesen megfelel, tágas udvarral s szőlőültetéssel beárnyalt játszótérrel bír s ha bár mellette gazdasági épület van, tisztaság és így közegészségi szempontból azonban nincs kifogás alatt. Magában véve az épület tüzmentes az övoda helyisége tiszta, felszerelésre azonban hiányos. A felügyelő-bizottság buggó elnöknek állítása szerint az övó ó nagyon is lelkiismeretesen teljesíti hivatását úgy, hogy itt azon örvendetes előkelődés mutatkozik az övoda iránt, hogy a közeli községekből is járnak át. Itt azon panasz ismerődik, hogy a népiskola a magyar nyelv tanításában az övodának elületté.

— **Magyar pezsgő a párisi kiállítás.** A párisi kiállítás szűribe már kibírdette a bírálatok eredményét. A magyar pezsgők előkelő helyet foglalnak el a jutalmak rangsorozatában, ami annál is feltűnőbb, minthogy a tulajdonban francziából összeállított szűri éppen nem volt azon, hogy pezsgőorainkat elnéző, vagy enyhé megítélés által könnyű diadalhoz juttassa. A legnagyobb kitüntetés, melylyel a magyar pezsgő díjazva lett, Bellatini Braun Artur velencei (Fehérm.) pezsgőgyáros kapta „Domino sec” pezsgőjéért, mely az aranyéremmel lett jutalmazva. Ez az az eredmény egyrészt a — saját iparában érdekeltek — franczia szűrinek tárgyilagossága és szigorú részrehajlatlansága mellett bizonyít, másrészt épp oly fényesen igazolja hazai iparunk fejlődésében azt, hogy a pezsgőgyártás te én is megállítja a próbát s nincs szükségünk arra, hogy a külföld előtt is kitűnőnek elismert pezsgőoraink helyett drága franczia pezsgőt fogynszunk.

— **Az örültek száma hazánkban.** Legközelebb hagyta el a saját hazánk elmebeteggyógyintézetének a belügyminiszterium által közzétett ismertetése, a mely foglalkozás és betegségi nem szerint állítja egybe a hazánkban léteső 3 078 örülteket. Ijesztő számmal szerepelnek köztük azok, akiket a diplomás középszintűhoz szoktunk számítani. Így köztük 242 tisztviselő, 29 lelkész, 30 ügyvéd, 8 bíró, 24 orvos, 21 gyógyszerész, 29 mérnök, 93 tanár, tanító, tanítónő vagyis összesen 477, a mely a teljes létszámnak 15 százaléka, holott az értelmességi kereset munkásai az össznépesség 1—2%—át teszik ki hazánkban.

— **A közigazgatás államosítása.** A belügyminiszteriumban már elkészültek a közigazgatás

államosítására vonatkozó összes törvénytervezetek s hír szerint még e hó folyamán összehívják az ankétét, mely e tervezeteket fogja megvitatni. Az összehívandók névsorát a közigazgatás legkiválóbb emberei fogják alkotni.

— **Rendelet az 1900. évi népszámlálásról.** A kereskedelemügyi miniszter az 1900. évi december hó 31-én megtartandó népszámlálás tárgyában kiadott rendeletét azaz az utasítását módosította a törvényhatóságokhoz, hogy a rendelet vételétől számított négy hét alatt a vármegye alispánja értekezletre hívja össze a népszámlálással működésre hivatott törvényhatósági és községi közeget, akik ez alkalommal a nagyfotosságnak megegyezően végrehajtására név szerint utasításokat fognak nyerni.

— **A muraszombati áll. el. népiskolában** a folyó tanévre a mindennapi, ismétlődő és iparstanoncok beirattása szeptember hó 9-én kezdődik és tart 14-ig. A tanítás az iparos tanoncoknál szeptember 16-án, a mindennapiaknál pedig ugyanezen hó 17-én kezdődik.

— **Az ipartestületek újjászervezése.** Az illetékes körök arra a meggyőződésre jutottak, hogy az ipartestületek mostani szervezeteik mellett nem felelhetnek meg hivatásuknak. A soproni kereskedelmi és iparkamara az ügyben felterjesztést tett a kereskedelemügyi miniszterhez, aki értesítette a kamarát, hogy az ipartestületek újjászervezése ügyében még az őz folyamán értekezletre fogja a kamarák t összehívni.

— **Kedvezmény a közigazgatási tanfolyam hallgatóinak.** A belügyminiszter f. é. 90876. sz. leiratával értesítette a vármegye alispánját, hogy azok a védőköltes községi jegyzők, a kik a folyó évben soroztatott be, illetőleg 1901. és 1902. években fognak besoroztatni, amennyiben tényleges katonai szolgálatuknak elhalasztása meg nem engedtetik, elesnének az 1900. XX. t. cz. 2. §-ában nyújtott átmeneti kedvezmény igénybevételestől. Avéghől, hogy a községi közigazgatási tanfolyamok hallgatója a szóban levő jegyzőjelöltnek is lehetővé váljék, a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg kijelentette, hogy a f. évi október hó 1-ével tényleges szolgálatra behívott jegyzőjelölteknek a községi közigazgatási tanfolyamokra feltétlenül (t. i. katonai szolgálatuk elhalasztása engedélyezésének e-eteré) leendő felvétele akadályba nem ütközik. A halasztási kérvény tekintetében a tanfolyamok igazgatói fogják az illető hallgatókat részletes felvilágosítással ellátni.

— **Tüntetés Perlakon.** Muraközben a magyar ember sohasem hallhatja magyarul hirdetni az Isten igéjét, mert a lakosság nagy része horvát s mert egyháziak Muraköz Zágrábohoz tartozik. Szent István napján Perlak élénk mozgalom mutatott, miatta valami nagy dolog készül. A közéletet impozáns nagy nemzeti jobogókkal voltak felbuzgatózva, hasonlóan a privátépiletek is. Hatszoros ágyulások ismétlődtek. A hatóságok egymástán vonultak fel ünnepesen a templomba. — Megkezdődik az isteni tisztelet, felharsan a a tázoltói zenekar „Isten áid meg a magyart“ zenéje. Utána magyar szövegű szent ének harsan fel a kórusban Habus Mihály ügybuzgó kaplán vezetése alatt. Megjelenik a szöszeken Varga János plebános. Magyar evangéliumot olvas s utána hazafias feoklött magyar szent beszédet mond. A lelkesedés általános. Az isteni tisztelet befejezte után az intelligencia csakhamar összerolvas s Kovács Rezső főszolgabíró mellett tünnetre, tiszteleg Varga János plebánossal és hálás köszönetet mond a plébánosnak a hazafias magyar szent beszédért s kéri, hogy jövőben őket többször is részesítse magyar szent beszédben. Varga János plebános ezt megígéri. Örömben uszik mindenki arca s a perlaki intelligencia Kovács Rezső felkösöntőjére együtt s lelkesen élteti Perlak hazafias plebánosát Varga Jánost. Mi is azt mondjuk hozzá: Éljen!

— **Szőlőbirtokosok figyelmébe.** A 1892. évi 15-ik t. cz. 3-ik §-a alapján azon szőlőbirtokosok, akik szeszest italok kimerése, vagy kismértékben elárúsításával nem foglalkoznak, saját termésű boraikról a házi szükségletre szánt mennyiség után kedvezményes adózást élveznek. A kedvezményes adózásra vonatkozó igény, a szőlőbirtokos neve, lakhelye, házátszama, családtagok száma, szőlőbirtok terjedelme holdakban, a házi fogyasztásban felhasználott bor évi átlagos mennyisége a folyó évben remlhető termés, végre házi fogyasztásra és nagyban való eladásra szánt bormennyiség hektoliterekben bejelentendő.

— **Esterházy mint király.** Amikor nagy Napoleon Ausztria ellen viselt háborút, kiáltványt bocsátott ki, melyben arra hívta föl a magyarokat, hogy razzák le az osztrák igit, sőt néhány diadalm csata után egész komolyan foglalkozott az önálló független magyar királyság felállításával. Szokásotól eltérően nem saját emberei közül ültetett volna valakit a magyar trónra, hanem följárolta a koronát Esterházy herczegnek, aki azt azonban nem fogadta el s a nemzetben sem kellett vissz-

hangot a fölkelésre hívó kiáltvány. A háboru Ausztriával s mondhatjuk, egész Európával folyt tovább. Ezt a korszakot tárgyalja most az a nagyszabású díszmű, melynek gyönyörűen illusztrált IV. és V. füzeté már megjelent. Az egész történelmi munka czime: Magyarország a XIX-ik században, írásban és képekben, szerkesztője és kiadója Pálffy Ferenc budapesti ügyvéd, aki óriási munkát végzett az adatok gyűjtésére, az anyag megválogatására és a remek szép illusztrációk megszerzésével. Valóban díszművet kap az előfizető, aki füzetenkint összegyűjti s így alig érezhető pénzösszeggel szerzi meg. Mert a havonként megjelenő füzetek ára egy korona. Az egész világ történelmét öleli föl a munka, viszápallantást vetve az ó-kortól kezdve minden jelentősebb eseményre s ezzel párhuzamosan tárgyalva a XIX-ik század történelmét érkekes, vonzó és tárgyilagos előadással. Hogy némi fogalmat adjunk az érdeklődőknek, fölemlítjük, hogy az utolsó füzet 45 szíjben nyomott illusztrációval kívül XIII. Leó pápát adja műmelletkül. A díszes mű iránt érdeklődők forduljanak Pálffy Ferenc czimére: Budapest, VII. Erzsébet-kört 29.

Közgazdaság.

Ápoljuk jobban gyümölcsösünket.

Eltekintve az olyan abnormis időjárásról, aminő az idő is volt, amidőn a májusi fagyok tették tönkre a gyümölcs termést, azon kezesel mellett, melyben a gyümölcsösök rendszeren részesülni szoktak természetük is egyenetlen és kétes; gyümölcs bő éveknek gyakoriabbak a gyümölcs szegény évek, s elég gyakori az eset, hogy a nagy gyümölcsös a ház szükségletét sem képes ellátni. E körülmenyek oka, hogy gyümölcsösünket abszolte semmiféle ápolásban nem részesítjük, avagy legfeljebb összes gondunkat a hernyókra leszedésére képezi, pedig ha a gyümölcsös kertet időszakonként megrágyáznak, sokkal kiadandóbb és biztosabb termékek nyerhetünk. Kísérletek igazolják, hogy megfelelő trágyázással a termékek meglehetősen állandósítani lehet a s terméshatagok általában véve is fokozni. Mégis mily kevés helyt tapasztalható, hogy a gyümölcsös legalább istállótrágyával láttassék el.

A gyümölcsfának is ép úgy, mint bármely más műveléti növénynek légenyre, foszforra és mészre van szüksége s csak akkor díszlik minden tekintetben jól, ha a megnevezett tápláló anyagok a kívánt mennyiségben a kívánt arányban találhatók fel a talajban. Ha a fa fejlődése nem kielégítő, akkor légeny hiányzik a talajból, ha ellenben lombzata dus gyümölcsöt hoz azonban keveset, akkor foszfor, kálium és mész nincs elegendő mennyiségben a talajban. Az is bizonyos, hogy ha ezek az anyagok elegendő mennyiségben jelen vannak is, mennyiségük idővel megapad, elvonatik a talajból, ha trágyázás által visszapótlásról időközönként gondoskodva nincs.

Ha a fa fejlődése hiányos, úgy e bajon leg-egyszerűbben trágyalével való megöntözés által segíthetünk; a fa gyökere körül 1 1/2 méteres tányért ásunk s azt kora tavasszal jó erősen megöntöztetjük trágyalével. Ha ellenben a gyümölcs-termes nem kielégítő, úgy helyesebben cselekszünk, ha egy foszfordus trágyát nevezetesen a szuperfoszfátot s emellett még káinót is alkalmazunk; e szerekek alkalmazása amugy is igen csekély kiadást okoz, s velünk épen azon tápláló anyagokat juttatjuk a talajba, amelyre a fának gyümölcs-termesnek a céljából legnagyobb szüksége van. Új ültetvényeknél 400—500 gramm szuperfoszfátot adjunk minden fára jól összekevervén, azt azon földmennyiséggel, melylyel a gödör betöltve lesz. Ha pedig már meglevő gyümölcsösöket kell megrágyáznunk úgy vagy szárossánc el holdanként 3—4 m/m. szuperfoszfátot s szántassuk fel az egészét, vagy 5—6 kgot hintessünk el a fa tövé körül s azután ássunk föl a talajt. Káinót alkalmazni inkább csak homok talajokon lesz szükséges.

Nagy fontossággal bír a kert talajok termőképességének ilyen módon való fenntartása, különösen olyan helyeken, hol gyümölcsöt nagybani eladásra termelnek.

NYILTETŐ

(*Az e rovat alatti közl. nem vállal fel. a szerk.

Selyem-blousok

2 forint 40 krajczártól

feljebb — 4 méter! postásér és vámentesen szállítva! Mintaké postafordulival küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 krtól 4 frt 65 krajczártól.

Henneberg G., selyemgyáros (sz. és kir. udvari szűző) Zárköben. 6.

573/1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. bíróság mint tkvti hatóság közhírré teszi, hogy Filó István végrehajtatonak néhai Rítupér Péter volt gesztenyési lakos végrehajtást szenvedő elleni 39. kor. tőkőkövetelés és jú. iránti végrehajtási ügyében a muraszombati kir. bíróság területén lévő, a gesztenyési 40. sz. tkjében A. L. 1—15. 17—20. sor., 83, 89, 94, 896, 901, 905, 907, 909, 911, 913, 915, 918, 919, 921, 923, 930, 966, 1027, 1045. hrsz. 54. házzs. bírtokból néhai Rítupér Pétert illetett, ez idő szerint kiskoru Rítupér Rozália és Julia nevű álló 3/4 részre az árverést 1904. koronában, ezenell megállapított kikéltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan rész

az 1900. évi szeptember hó 15. napján

delelőtti 10 órakor a községbíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltási áron aul is eladandó fog.

Árverési szándékokat tartoznak az ingatlan beszáradnak 10%át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszter rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral kikéltőt kezelébe letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhatározásról kiállított szabályszerű elismervényt átsszolgáltatni.

Kelt Muraszombatan a kir. járásbírósg mint tkvti hatóságnál, 1900. március 24-én.

MATAUSCHEK, aljbíró.

Hirdetmény.

Alúlirott, a mártionhelyi, nemcsdi

és szent-bibori összes ingatlanjaimat,

mely áll 50 hold szántó és 30 hold rétből,

úgy a mártionhelyi 22. sz. vendéglő és

hozza tartozó gazdasági épületeimet

örökárban

10 évi törlesztésre

eladom.

Bővebb felvilágosítást nálam nyer-

het a vevő.

Hoffman Ferenc,
Mártionhelyi.

Dr. Kúras József

az összes orvosi tudományok tudora

rendel a regedei közös

kórházban és lakásán

belső bajok, sebészeti és női bajok

nál, úgy szülészeti eseteknél

reggel 9—12 óraig.

delután 2—3 „

Regede, Fötér 133. (Fluck-féle házban.)

KURAS FERENCZ

ajánlja

**Építő és szobabutor műhelyét
és torna eszközökkel bőven felszerelt raktárát
Regedében.**

Lelkiismeretes árak mellett nálam a fent említett szakokba vágó tárgyak a legjutányosabb árakon és a legjobb kivitelben kaphatók.

3-6

Koresma-bérlet.

Nemesden az ország-út mellett lévő
vendéglőt

1901. évi január 1-től bérbeadom,
mely áll 4 szoba, éléskamra, mézsár-
szék, 2 istálló, 1 szőny, szép nagy kony-
hakert és gyümölcsös és szántóföldből.

1-3

Skrabán Iván
háztulajdonos,
Mártonhely.

Nyomdai üzletünk

részére egy jó házból való fu-
tanonczul

azonnal felvétetik.

Hirschl N.,

könyrnymodattulajdonos.
Muraszombat.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudó-
mására hozni, hogy raktáron tartok
dusgazdag választékban
sir- és emlékköveket,
melyeket az

F. G R E I N

gráczli híres cégtől szerzem be
és fentti céznek eredeti árában adom el.

Egyuttal ajánlom magam **mindennemű
szobafestési munkák elfogadá-
sára.**

**Minták és költségtervezetek-
kel mindenkor és bárkinek szí-
vesen szolgálók.**

Vidéki megbízásokat árfelemelés nélkül tel-
jesítek.

Schmiederer Hans,

17-25.

szobafestő.

Regede, Tabor 74.

A n. é. közönség becses tü-
domására hozom, hogy

nyomdai munkákat

a múlt évi árakhoz képest
10%-kal

olcsóbban vállalok el.

A n. é. közönség mi-
nél számosabb megbizá-
sát kérve, vagyok

tisztelttel

Hirschl N.,
nyomdattulajdonos.
Muraszombat.

Máriaczei

gyomorcsépek

a gyomorjokban kitűnően ható, azért mi-
nelkülözhetetlen és regismert házi szer.

Étvágytalanság, a gyomor gyenge-
sége, kellemetlen szaga, lelegzet, felfúvadás, savanyú
felpuffogás, kelika, gyomorégés, feles nyálképződés, sárga-
ság és csomór hanyas, gyomor gercs és szorulás hathatós
ellenszere.

Fejfájás, a gyomor túltelthetése, étel- és itallal,
máigiliszta- és haemorrhoida-bántalmak ellen is mint
hatható gyógyító szer kipróbálva.

A fentemlített betegségeknek a Máriaczei gyomor-
csépek évek hosszat során át tett tapasztalatok után
mint a legjobb szer lett kipróbálva, mivel a bizonyítá-
nyok egész serege taunsodik. Egy üveg használati utasítá-
sát ára 40 kr. kettősüveg 70 kr. Főelírású:

Brady Károly, gyógyszerész a „König von Ungarn”
gyógytárában Bécs I. Fleischmarkt 1

Minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: **Török József,** Budapest, VI. Király utca 12.
2-24.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller
Liniment Capsici comp.

Ezen hírnév haziszor előtelt az idő
megpróbálásnak, mert már több mint 30
év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-
dörzösként alkalmazzák közönségenél,
csúsznál, tagszaggatásnál és meghűések-
nél és az orvosok által bedörzösként is
mindig gyákrabban rendeltetik. A valódi
Horgony-Pain-Expeller gyártója Horgony-
Liniment elvezetés alatt, nem titkos szer,
hanem igazi népszerű házi szer, melynek
egy háztartásban sem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegekben árban
mindjelen minden gyógyszerárban kösz-
tben van; 16 raktár: **Török József** gyógy-
szerszín Budapest. Bevásárlás alkalmá-
val igen óvatossá legyünk, mert több kősz-
birtékű utaztat van forgalomban. Ki nem
akar megkarosodni, az minden egyes üveget
„Horgony” védjegye és Richter cégjelvény
nélkül nem veheti át másba vissza.
RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
és. és ktr. névrel szállítók.

A közelgő idényre ajánljuk nagy raktárunkat mezőgazdasági gé-
pekben ugymint:

**kézi és járgányos cséplőgépek, járgányok, (Göppel) gabo-
natisztítók (Trieür) gabonarosták, dobrendszerű és tárcsás szecs-
kavágók, répavágók, darálógépek (Schrottmühle) kükoriczamorzsolók,
borsajtók és gyümölcs zúzógépekben a leghíresebb gyárakból.**

Továbbá

vadászati cikkek mint:

vadászati és flobert fegyverek, revolverek dus és szép választékban, minden nagyságu
töltényeket, seréket s minden e szakmába vágó szerszámokat lego les bb árakon.

URAY TESTVÉREK, REGEDE

A „VASUDVAR”-HOZ.